

W SPRAWIE RAD PRACOWNIKÓW

STANOWISKO

RADY OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Rady pracowników spełniają istotną rolę w systemie informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji.

Organizacje członkowskie OPZZ odegrały ważną rolę w ich tworzeniu, a obecnie także w ich funkcjonowaniu. Stosunkowo krótki półtoraroczny okres funkcjonowania ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji powoduje, że partnerzy społeczni muszą doskonalić współdziałanie dotyczące znajomości jej przepisów na poziomie zakładu pracy, pokazywaniu wzajemnych korzyści, promowaniu dobrych praktyk.

Praktyka funkcjonowania rad pracowników pokazuje, że występuje jeszcze szereg ograniczeń. Zgłaszane przez organizacje związkowe problemy dotyczą najczęściej:

- braku środków finansowych na utrzymanie rady pracowników powołanej przez związki zawodowe,
- niewystarczającej ochrony stosunku pracy członka rady pracowników, która powinna być zrównana z ochroną przewidzianą dla działaczy związkowych (ochrona po zakończeniu kadencji),
- braku wskazania w art. 13 ustawy dokumentów, jakie powinny być przekazywane radzie pracowników oraz terminu przekazania tych informacji,
- odmowy pracodawcy przekazania radzie pracowników określonych dokumentów z powodu tajemnicy przedsiębiorstwa oraz zakresu stosowania odpowiedzialności za przekazane informacje poufne.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wyraża gotowość do podjęcia rozmów i negocjacji nad powyższymi zagadnieniami oraz innymi kwestiami związanymi z ustawą, które wymagają woli porozumienia oraz przeprowadzenia szerokiej dyskusji i przedstawienia argumentów.

Powyższe zmiany są istotne także z tego względu, że celem ustawy nie było samo powołanie rady pracowników, a usprawnienie i uwiarygodnienie przepływu informacji pomiędzy pracodawcą a pracownikami.

Rada podkreśla, że odpowiednio szybkie, wiarygodne i sprawne przekazywanie informacji sprzyjać będzie rozwojowi zakładów pracy, wzmocni partycypację pracowników w zarządzaniu oraz zabezpieczeniu interesów załogi, a także zminimalizuje niepokoje społeczne, jakie mogą nastąpić w przypadku zamiaru wprowadzenia przez pracodawcę rozwiązań niekorzystnych dla strony pracowniczej.

**Rada
Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych**

OSTATNIE W 2007 ROKU POSIEDZENIE RADY OPZZ

12 grudnia 2007 r. w Warszawie odbyło się ostatnie w tym roku posiedzenie Rady OPZZ.

Posiedzenie Rady OPZZ zostało poprzedzone spotkaniem związkowych działaczy rad pracowników.

W ramach seminarium o radach pracowników 11 grudnia br. odbył się panel dyskusyjny na temat powstania ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, dotychczasowych doświadczeń w funkcjonowaniu ustawy oraz projektów jej nowelizacji. Przebieg prac nad ustawą i rolę związków zawodowych w jej powstaniu przedstawili wiceprzewodniczący OPZZ Andrzej Radzikowski i Paweł Śmigieński z Zespołu Prawno-Interwencyjnego OPZZ. O doświadczeniach w działaniu rad pracowników mówił dr Piotr Ciompa z Łódzkiego Instytutu Spraw Obywatelskich. Instytut Spraw Obywatelskich dwukrotnie przeprowadził badania ankietowe wśród działaczy rad pracowników, przygotował raport o radach pracowników, przeprowadził cykl szkoleń dla działaczy rad oraz dwie ogólnokrajowe konferencje, w wyniku których przygotował projekt nowelizacji ustawy o radach pracowników. Więcej o działaniach ISO w sprawach rad pracowników można się dowiedzieć na stronie internetowej <http://www.radypracownikow.info/>. Projekt nowelizacji ustawy proponowany przez ISO zmierza do zrównania kompetencji rad pracowników i europejskich rad zakładowych, w tym również w zakresie ochrony działaczy. Kolejnym panelistą był dr Jacek Męcina - ekspert Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, który również uczestniczył w pracach nad tworzeniem ustawy i przedstawił punkt widzenia pracodawców na ustawę i funkcjonowanie rad pracowników. Po tym wstępie odbyła się wielogodzinna dyskusja związkowców – działaczy rad pracowników, w wyniku której został wypracowany projekt stanowiska OPZZ w sprawie rad.

Posiedzenie Rady OPZZ w dniu 12 grudnia rozpoczęło się od merytorycznej dyskusji o radach pracowników. Wnioski wynikające z dyskusji w poprzednim dniu przedstawił wiceprzewodniczący OPZZ Andrzej Radzikowski. Następnie Renata Markowska z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przedstawiła działania strony rządowej nad implementacją Dyrektywy Unii Europejskiej 2002/14/WE z 11 marca 2002 roku oraz dotychczasowy rozwój rad w tym: zawartych porozumień, rad powstałych z inicjatywy związków zawodowych i z inicjatywy samych pracowników. Halina Gulwin z Departamentu Analiz i Statystyki Głównego Inspektoratu Pracy omówiła stan przestrzegania prawa w trakcie dotychczasowego stosowania ustawy. Te wystąpienia dały podstawę do dyskusji, która skupiała się na dwóch wątkach. Pierwszy, podnoszony głównie przez działaczy rad pracowników, to ewidentne braki w ustawie, w szczególności zbytniej ogólnikowości art. 13 ustawy i brak ochrony prawnej działaczy rad. Drugi wątek dyskusji, omawiany przede wszystkim przez szefów ogólnokrajowych organizacji związkowych, to wzajemne relacje pomiędzy związkami zawodowymi, a radami pracowników na poziomie zakładu pracy – próby wykorzystywania rad pracowników przez pracodawców do marginalizacji związków zawodowych. Stwierdzano, że tam gdzie organizacje związkowe są silne, rady pracowników

generalnie nie są potrzebne. Natomiast w zakładach gdzie z różnych przyczyn organizacje związkowe są słabsze rady pracowników stanowią ważną płaszczyznę dialogu z pracodawcą.

Po dyskusji Rada OPZZ przyjęła zamieszczone na str. 1 Stanowisko w sprawie rad pracowników.

W drugiej części posiedzenia Rady OPZZ zostały przedstawione dwie inicjatywy ustawodawcze OPZZ.

Wiceprzewodnicząca OPZZ Wiesława Taranowska przedstawiła projekt nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Projekt jest wynikiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał orzekł, że art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w zakresie, w jakim nie przyznaje prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym mężczyźnie, który – odpowiedni jak kobieta, która nabywa to prawo do po osiągnięciu wieku 55 lat i co najmniej 30-letniego okresu składkowego i nieskładkowego – osiągnął wiek 60 lat i co najmniej 35 letni okres składkowy i nieskładkowy, jest niezgodny z art. 32 i art. 33 Konstytucji RP.

Celem inicjatywy ustawodawczej OPZZ jest stworzenie możliwości uzyskania emerytury na dotychczasowych zasadach przez mężczyzn po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli mają co najmniej 35 letni okres składkowy i nieskładkowy.

Wiceprzewodniczący OPZZ Franciszek Bobrowski omówił kolejną inicjatywę ustawodawczą OPZZ – w sprawie nowelizacji ustawy o negocjacyjnym systemie ustalania przyrostu wynagrodzeń u przedsiębiorców. Ta nowelizacja jest konieczna przede wszystkim z tego względu, że w dotychczasowej wieloletniej praktyce działania ustawy jedynie raz w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych udało się ustalić wskaźnik wzrostu – w pozostałych przypadkach były to jednostronne decyzje rządu.

Posiedzenie Rady OPZZ zakończyło się uroczystym świąteczno-noworocznym spotkaniem, w którym wzięli udział m.in. członkowie Rady OPZZ, pierwszy przewodniczący OPZZ Alfred Miodowicz, wicemarszałek Sejmu Jerzy Szmajdziński, wicepremier, minister gospodarki Waldemar Pawlak, minister pracy i polityki społecznej Jolanta Fedan, byli i obecni posłowie związkowi, główny inspektor pracy Bożena Borys-Szopa, prezydent Konfederacji Pracodawców Polskich Andrzej Malinowski, sekretarz generalny Sojuszu Lewicy Demokratycznej Grzegorz Napieralski, przedstawiciel Fundacji im. Róży Luksemburg w Polsce Holger Politt. W trakcie spotkania przewodniczący OPZZ Jan Guz udekorował zasłużonych działaczy i pracowników związkowych odznakami „Za zasługi dla OPZZ”.